

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра української літератури

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія української культури: літературно-мистецький дискурс

Освітня програма Середня освіта (українська мова і література)

Спеціальність 014 Середня освіта
014.01 Українська мова і література

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Факультет філології

м. Івано-Франківськ – 2019 рік

Робоча програма з предмету «Історія української культури: літературно-мистецький дискурс» для студентів за напрямом підготовки, спеціальністю: 014 Середня освіта. 014.01 Українська мова і література.

„29” серпня, 2019 р. – 26 с.

Розробник: доктор філологічних наук, професор кафедри української літератури Факультету філології Голод Роман Богданович

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української літератури

Протокол від „29” серпня 2019 р. № 1

Завідувач кафедри (проф. Хороб С. І.)
(підпис)

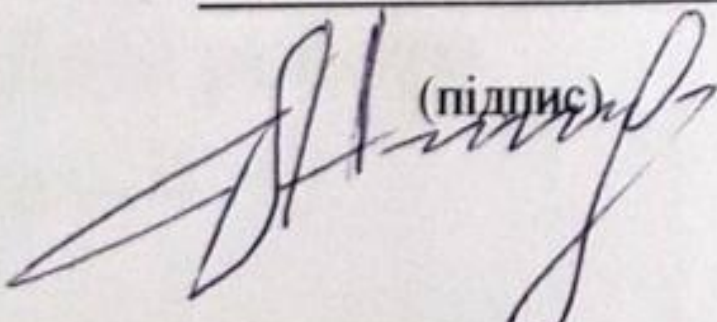
„29” серпня 2019 р.

Схвалено методичною радою Факультету філології

Протокол від „29” серпня 2019 р. № 1

„29” серпня 2019 р.

Голова _____ (Мартинець А. М.)

(підпис)

© Голод Р. Б., 2019

© ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2019

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна	
	Напрямок підготовки 014 Середня освіта		
Модулів – 2	Спеціальність: 014 Середня освіта 014.01 Українська мова і література	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	____-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання Презентація		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		3-й	____-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	12 год.	__ год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	__ год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
		60 год.	__ год.
		Індивідуальні завдання: __ год.	
Вид контролю: екзамен			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Дисципліна «Історія української культури: літературно-мистецький дискурс» вивчається студентами-бакалаврами другого курсу навчання у першому семестрі й має на меті вивчення основних періодів українського культурогенезу у зіставленні з відповідними тенденціями світового культурного процесу; ознайомлення студентів із матеріальними та духовними здобутками подвижників української культури, мистецтва, літератури, освіти і науки крізь призму світових тенденцій і національних традицій.

Завдання: сформувати систему знань про закономірності культурного процесу, культуру як специфічний та унікальний феномен людства. Розглянути історію української культури в розвитку, в єдності та суперечності різноманітних процесів і тенденцій у ній. Дати уявлення студентам про особливості культурних епох в Україні, представити типологію художніх напрямів і течій в українському мистецтві загалом і в літературі зокрема, ознайомити студентів з основними особливостями ментального та художньо-естетичного мислення українців. Розкрити основні етапи становлення та розвитку освіти і науки в Україні. Навчити здобувачів освіти розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології та культурології, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, а саме – в діяльності, пов'язаній із аналізом, творенням і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації в культурологічному дискурсивному полі.

У результаті вивчення курсу студенти **повинні знати:**

- об'єкт, предмет і метод історії української культури, її понятійно-категоріальний апарат;
- основні соціально-історично й культурологічні напрями розвитку української культури і мистецтва;
- сутність матеріальної і духовної культури;
- роль культурних процесів у формуванні особистості й держави;
- основи культурологічного вчення.

Студенти повинні набути:

1.Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузяхкультурології, мистецтвознавства, філології, освіти та педагогіки у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає комплексне застосування культурологічних, мистецтвознавчих, філологічних і педагогічних теорій і методів і характеризується невизначеністю умов.

2.Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, освітні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння фундаментальних принципів буття людини, природи, суспільства, історії української та світової культури та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, освіти, науки, техніки і технологій, літератури і мистецтва.

3.Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, уміння критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

4.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до організаціїнавчального процесу в школі та до свого навчання й самоосвіти, до співпраці з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

5.Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку української літератури та мистецтва, педагогіки та освіти від давнини до XXI століття, про еволюцію напрямів, чільних представників та художні явища, а також про тенденції розвитку світового й українського культурного процесу.

6.Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань, застосовувати основні поняття, теорії та концепції культурології у професійній діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Витоки української культури та її розвиток у період княжої та литовсько-польської доби.

Тема 1.

Генезис української культури. Передумови розвитку української культури.

План

1.Поняття «культура», походження та визначення.Основнікультурологічнітеорії.

2.Культура і цивілізація: співвідношення понять.

3. Проблема взаємозв'язку між розвитком культури й освіти у суспільстві.
4. Форми культури і суб'єкти культурної творчості. Поняття «світова», «національна» та «етнічна» культура. Масова й елітарна культура.
5. Соціальні функції культури. Види культурних норм та їх суспільне призначення.
6. Концепції походження слов'ян. Проблема українського етногенезу.
7. Характеристика основних етапів культурного розвитку України.
8. Культурно-історична своєрідність регіонів України.
9. Мова як одна з основних складових ознак етносу: проблеми походження та розвитку української мови.
10. Культура доби первісного ладу на території України.

Тема 2.

Передумови розвитку української культури.

План

1. Слов'янський культурогенез.
2. Культура Київської Русі.
3. Культура Галицько-Волинського князівства.
4. Розвиток освіти і мистецтва.

Тема 3.

Культурогенез на українських теренах: від античності до періоду Київської Русі.

План

1. Феномен і загальна характеристика античної культури.
2. Грецька колонізація Північного Причорномор'я.
3. Основні тенденції розвитку духовної культури греків регіону.
4. Освіта, філософія, архітектура, образотворче мистецтво та скульптура. Релігійне життя.

Модуль 2.

Розвиток української культури з сер. XVII ст. до поч. XXI ст.

Тема 1.

Козаччина як явище культури. Доба бароко.

План

1. Умови та загальна характеристика розвитку культури України в добу козаччини.
2. Розвиток української мови. Книгодрукування. Освіта. Педагогіка.
3. Гуманізм у літературі. Полемічні твори. Театральне та музичне мистецтво. Архітектура й образотворче мистецтво.
4. Обряди та звичаї запорізьких козаків.
5. Особливості розвитку української культури другої половини XVII – кінця XVIII століття.
6. Феномен українського бароко.
7. Філософія Григорія Сковороди.
8. Театральне і музичне мистецтво. Література, архітектура та скульптура бароко.
9. Впливи рококо та класицизму. Образотворче, декоративне й ужиткове мистецтво.

Тема 2.

Українське національно-культурне відродження (кінець XVIII – початок XX ст.).

План

1. Історичні умови розвитку культури в Україні в кінці XVIII – XIX століттях.
2. Формування системи освіти. Внесок українських вчених у розвиток природничих і технічних наук.
3. Становлення національної літератури.
4. Філософія позитивізму в українському культурному процесі.
5. Педагогіка й освіта. Розвиток живопису, архітектури, музичного мистецтва і театру.
6. Український модерн. Архітектура, живопис, література.

Тема 3.

Культура України ХХ – початку ХХІ століть.

План

- 1.Культура України під час боротьби за державну незалежність.
- 2.Трагедія української культури у період сталінізму.
- 3.Протиріччя культурного процесу 60-80-х рр.
- 4.Досягнення та проблеми культури незалежної України. Сучасна українська школа.
- 5.Культура української діаспори.
- 6.Традиційна культура українського народу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	с.р .		л	п	ла б	ін д	с.р .
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Витоки української культури та її розвиток у період княжої та литовсько-польської доби.												

Тема 3.Культура України XX – початку XXI століть.	6	2	4									
Разом за змістовим модулем 2	16	6	1 0									
Усього годин	30	1 2	1 8									

5. Теми семінарських занять

(навчальною програмою не передбачено)

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Генезис української культури. Передумови розвитку української культури.	2
2.	Передумови розвитку української культури.	2
3.	Культурогенез на українських теренах: від античності до періоду Київської Русі.	4
4.	Козаччина як явище культури. Доба бароко.	2
5.	Українське національно-культурне відродження (кінець XVIII – початок XX ст.).	4
6.	Культура України XX – початку XXI століть.	4

7. Теми лабораторних занять

(навчальною програмою не передбачено)

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підготувати реферат на тему «Філософія Давньої Греції»	6

2.	Написати рецензію на полотно улюбленого художника	6
3.	Написати відгук на одну із театральних вистав, на якій Ви побували	6
4.	Створити «шедевр» в одному із видів мистецтва	6
5.	Опрацювати такі теми:	
5.1	Культура Стародавнього Сходу	4
5.2	Культура середньовіччя. Християнство як духовний стрижень середньовічної культури. Візантійська культура.	4
5.3	Взаємодія національного і загальнолюдського в культурі.	4
5.4	Релігія як феномен культури.	4
5.5	Наука як феномен культури.	4
5.6	Сутність і структура художньої культури.	4
5.7	Теорії походження мистецтва. Мистецтво як діяльність людини.	4
5.8	Художня картина світу. Система відтворення і функціонування художніх цінностей.	4
5.9	Основні види та функції мистецтва.	4
	Разом	60

Рекомендації до написання реферату. Зміст реферату має містити: вступ, 2-3 питання основної частини, висновки, список використаної літератури. У вступі визначається актуальність теми, мета і задачі даної роботи; характеризується наявна або використана література. В основній частині формулюються 2-3 питання плану, які повинні розкрити зміст проблеми, історію становлення і сучасний стандартний стан проблеми. Кожне питання повинно закінчуватися чітко сформульованими висновками. Список літератури повинен включати не тільки підручники і посібники, але і монографії та джерела (не менше 2). При цитуванні обов'язково вказати джерело і сторінку, на якій поміщено цитату. 10 Обсяг роботи 15-20 сторінок друкованого тексту А-4. шрифт – 14 TimesNewRoman, інтервал полуторний. Поля 20-20-20-10.

9. Індивідуальні завдання (підготувати презентацію на одну із запропонованих тем):

Культура українського бароко

Особливості сучасного малярства
Опера і оперета: історія розвитку
Історія українського іконопису
Антична скульптура
Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства
Живописна спадщина Тараса Шевченка
Малярський експресіонізм
Доктрина літературного постмодернізму
Творча спадщина Дениса Січинського
Сучасний український живопис
Світовий кінематограф на сучасному етапі розвитку
Архітектура Стародавньої Греції
Розвиток сучасної української музики
Живопис епохи Відродження
Трипільська культура
Абсурдизм у літературі ХХ століття
Стильова різноманітність модернізму

10. Методи навчання

Реалізація навчально-виховних завдань потребує комплексного використання різноманітних методів навчання, які мають забезпечити взаємопов'язану та цілеспрямовану діяльність викладача й студентів. Методи навчання реалізуються через систему прийомів та засобів навчальної діяльності. Вони мають забезпечити взаємозв'язок трьох компонентів: мотиваційного, організаційно-ділового і контрольного-оцінного. У першому випадку треба використовувати методи, спрямовані на формування у студентів інтересу до пізнавальної діяльності. У групі організаційно-ділового компоненту виділяють методи організації і забезпечення мисленнєвої діяльності (індуктивний, дедуктивний, репродуктивного та пошукового характеру). Такі методи називають словесними, наочними і практичними. У групі контрольного-

оцінного компонента визначають методи пов'язані з контролем за навчальною діяльністю студентів.

До словесних методів навчання належать: розповідь, пояснення, бесіда, лекція. Ці методи використовуються під час лекційних та семінарських занять з дисципліни «Історія української культури».

Розповідь – це метод навчання, який передбачає оповідну, описову форму розкриття навчального матеріалу з метою спонукання студентів до створення в уяві певного образу.

Пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого викладач розкриває сутність певного явища, закону, процесу. Він ґрунтується не стільки на уяві, скільки на логічному мисленні з використанням попереднього досвіду студентів.

Бесіда передбачає використання попереднього досвіду студентів з певної галузі знань і на основі цього приведення їх за допомогою діалогу до усвідомлення нових явищ, понять або відтворення вже наявних. З цього погляду виділяють два види бесіди: евристичну й репродуктивну. За місцем у навчальному процесі розрізняють вступну, поточну й підсумкову бесіди.

Лекція – це метод, за допомогою якого викладач у словесній формі розкриває сутність наукових понять, явищ, процесів, логічно пов'язаних, об'єднаних загальною темою.

Проблемна лекція – лекція, у ході якої новий матеріал подається не у вигляді готової інформації, яку необхідно запам'ятати, а як невідоме, що необхідно "відкрити". Викладач створює проблемну ситуацію, спонукає студентів до пошуку її розв'язання шляхом вирішення протиріч, крок за кроком підводячи до мети.

Лекція-діалог (лекція з включенням бесіди) – діалог з аудиторією, форма залучення присутніх до навчального процесу, що передбачає безпосередній контакт з аудиторією. Дозволяє привернути увагу до найважливіших питань з теми, визначити темп викладу навчального матеріалу з урахуванням особливостей аудиторії.

Лекція-дискусія (лекція з включенням дискусійних питань) – лекція, у ході якої передбачається не тільки включення відповідей студентів на питання викладача, а й організація вільного обміну думками в інтервалах між логічними розділами.

Лекція-візуалізація – лекція, у ході якої передбачається подання форм наочності, які не лише доповнюють словесну інформацію, а й самі виступають носіями змістовної інформації (електронна презентація).

Дискусія – організаційна форма навчання, заснована на публічному, відкритому, доброзичливому обговоренні актуального, але суперечливого питання і спрямована на певний позитивний результат.

Робота в групах – форма організації навчально-пізнавальної діяльності, яка використовується для вирішення складних проблем, що потребують колективного розуму і спільної роботи.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу, демонстрації нових продуктів діяльності та послуг

Ефективне навчання неможливе без широкого використання **наочних методів**. Вони зумовлені діалектичними закономірностями пізнання і психологічними особливостями сприймання. Наочні методи передбачають насамперед використання демонстрації та ілюстрації. При цьому варто зауважити, що ці методи можуть застосовуватись як прийоми реалізації вимог інших методів.

Демонстрація – це метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у натурі, динаміці.

Ілюстрація – метод навчання, за допомогою якого предмети і процеси розкриваються через їх символічне зображення (світлини, малюнки, схеми, графіки та ін.).

Досить суттєвим у використанні наочних методів навчання є володіння технологією і технікою виготовлення й використання засобів демонстрації та ілюстрації. Особливої уваги потребує використання технічних засобів

навчання, й зокрема комп'ютерної техніки. Зазначений метод відіграє значну роль у процесі організації самостійної роботи студентів.

11. Методи контролю

Необхідною складовою навчального процесу є систематичний, комплексний контроль й оцінювання якості набутих знань, умінь, компетентностей студентів. Оцінювання здійснюється за накопичувальною бально-рейтинговою системою. Система оцінювання передбачає виставлення балів за усіма формами проведення занять та видами самостійної роботи. Студент вважається атестованим, якщо сума балів, одержаних за результати підсумкової/семестрової успішності, дорівнює або перевищує 50. Максимальна сума балів, яку можливо отримати за семестр – 100. Поточний контроль здійснюється впродовж семестру під час проведення лекційних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів. При виставленні балів за поточний контроль, оцінці підлягають: рівень засвоєння теоретичних знань та практичних умінь і навичок з тем, включених до змістового модуля; самостійне опрацювання тем; написання рецензій та підготовка презентацій і доповідей.

Усне опитування – найбільш поширений метод контролю знань студентів. При усному контролі встановлюється безпосередній контакт між викладачем і студентом, в процесі якого викладач отримує широкі можливості для вивчення індивідуальних особливостей засвоєння студентами навчального матеріалу.

Фронтальне опитування проводиться у формі бесіди викладача з групою. За його допомогою викладач може перевірити виконання студентами домашнього завдання, з'ясувати готовність групи до вивчення нового матеріалу, визначити сформованість основних понять, засвоєння нового навчального матеріалу, який був тільки що розібраний на занятті.

Індивідуальне опитування передбачає ґрунтовні, розгорнуті відповіді студентів на питання, що відноситься до досліджуваного навчального матеріалу. Питання індивідуального опитування стимулюють студентів логічно

мислити, порівнювати, аналізувати, доводити, підбирати переконливі приклади, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, робити обґрунтовані висновки.

Письмові контрольні роботи – ефективний метод перевірки й оцінки знань, умінь і навичок студентів, а також їх творчих здібностей і дають можливість в найбільш короткий термін одночасно перевірити засвоєння навчального матеріалу всіма студентами групи та визначити напрямки для індивідуальної роботи з кожним. Однорідність робіт, що виконуються студентами, дозволяє висувати до всіх однакові вимоги і об'єктивно оцінити результати навчання.

Тестування – це перевірка знань, що здійснюється у формі відповідей студентів на різні питання. Тестовий контроль дає можливість при незначних витратах аудиторного часу перевірити усіх студентів. Головні особливості тестів: тести повинні бути "закритими", тобто мати варіанти відповідей; питання мають бути стислими і абсолютно ясними. Інші види письмових наукових і творчих робіт, які передбачені при вивченні навчальної дисципліни, – створення власного шедедру в одному із видів мистецтва, відгуки на виставу, полотно улюбленого митця тощо.

12. Розподіл балів, які присвоюють студентам

№ за порядком	Курс (модуль 1) (поточна навчальна діяльність)	Кількість балів
1.	Модуль 1	20
	Тема 1	5
	Тема 2	5
	Тема 3	10
2	Модуль 2	30
	Тема 4	5
	Тема 5	10
	Тема 6	5

	Перевірка індивідуальної самостійної роботи студента	5
	Контрольна робота	5
<i>Разом змістові модулі</i>		50
<i>Підсумковий контроль засвоєння модуля (іспит)</i>		50
РАЗОМ сума балів		100

Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента – 50.

Студент допускається до підсумкового контролю (іспиту) при виконанні умов навчальної програми, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 24 балів.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. Рекомендується застосовувати види об'єктивного (стандартизованого) контролю теоретичної та практичної підготовки студентів.

Оцінювання поточної навчальної діяльності

При засвоєнні кожної теми курсу (модуля) за поточну навчальну діяльність студента виставляються оцінки за п'ятибальною шкалою з розрахунку по 5 максимальних балів за кожне практичне заняття. Мінімально позитивною оцінкою вважаються 3 бали за практичне заняття.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом множення максимальної кількості балів за одне практичне заняття на кількість практичних занять з додаванням балів за перевірку індивідуальної самостійної роботи студента (максимум – 5 балів) і оцінки за виконання контрольної роботи(максимум – 5 балів) і дорівнює 50 балам.

Мінімальна кількість балів, яку необхідно набрати студентові при вивченні курсу (модуля) для отримання допуску до складання підсумкового контролю (до іспиту), вираховується шляхом множення мінімально позитивного бала за практичне заняття на кількість практичних занять.

Оцінювання індивідуальної самостійної роботи

Бали за індивідуальну самостійну роботу нараховуються студентові лише при успішному її виконанні та захисті.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх обсягу та значущості, але не більше 5 балів. Вони додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність.

Кількість балів, яка нараховується за виконання контрольної роботи – не більше 5 балів. Вони додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність і за індивідуальну самостійну роботу.

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль (іспит) здійснюється після завершення вивчення курсу (модуля).

До підсумкового контролю допускаються студенти, які при вивченні курсу (модуля) набрали кількість балів, не меншу за мінімально позитивну. Студентові, який із поважної причини мав пропуски навчальних занять, вносяться корективи до індивідуального навчального плану і дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну. Для студентів, які пропустили навчальні заняття без поважних причин, рішення про їх відпрацювання приймається індивідуально деканом факультету.

Форми проведення підсумкового контролю мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Опитування відбувається комбіновано і передбачає частково тестовий контроль (20 тестів ціною в 1 бал кожна правильна відповідь), частково усне опитування (два питання ціною максимум 15 балів за кожен правильну відповідь).

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при складанні підсумкового контролю, становить 50, з них 20 балів максимум – тестовий контроль; 30 балів максимум – відповіді на усні питання.

Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 26 балів.

Оцінювання дисципліни

Оцінка з «Історії української культури: літературно-мистецький дискурс» виставляється лише студентам, які виконали роботу, визначену для підсумкового контролю.

Кількість балів, яку студент набирає з дисципліни, визначається сумою балів за поточний та підсумковий контролі.

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів має перевірятися статистичними методами (коефіцієнт кореляції між поточною успішністю та результатами підсумкового контролю).

За рішенням Вченої ради ЗВО до кількості балів, яку студент набрав із дисципліни, можуть додаватися заохочувальні бали за публікації наукових робіт, отримання призових місць на олімпіадах за профілем дисципліни та інше (у межах оцінювання індивідуальної самостійної роботи).

Конвертація кількості балів із дисципліни в оцінки за шкалами ECTS та чотирибальною (традиційною):

Підсумкова оцінка студентів за вивчення курсу(модуля) розраховується за шкалою *ECTS* таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	90 – 100 балів
B	80 – 89 балів
C	70 – 79 балів
D	60 – 69 балів

Е	50 – 59 балів
----------	----------------------

Присвоєння оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» проводиться для студентів, які успішно завершили вивчення дисципліни (набрали не менше 24 балів за поточну навчальну діяльність і не менше 26 балів за підсумковий контроль (іспит)).

Оцінка ECTS конвертується у традиційну чотирибальну шкалу таким чином:

Оцінка ECTS	Оцінка за чотирибальною шкалою
A	«5»
B, C	«4»
D, E	«3»
FX, F	«2»

Оцінка з дисципліни **FX, F («2»)** виставляється студентам, яким не зараховано модуль із дисципліни після завершення її вивчення.

Оцінка **FX** виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зараховано підсумковий контроль. Ця категорія студентів має право на дві спроби перескладання підсумкового контролю за графіком, затвердженим навчальним закладом.

Оцінка **F** виставляється студентам, які не набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю. Ця категорія студентів має право на повторне вивчення курсу (модуля).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку

90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Передбачаються наступні основні види методичного і дидактичного забезпечення дисципліни:

- Навчально-методичний комплекс із дисципліни, тексти лекцій, інші види методичних розробок.
- Технічні засоби навчання: персональний комп'ютер, мультимедійний проектор, акустичні системи та інші види технічного забезпечення (за необхідністю).
- Наочність: ілюстрації, репродукції, схеми та ін.

Для найкращого засвоєння навчального матеріалу з дисципліни студентам рекомендується звертатися до різноманітних наукових та інформативних джерел. Вивчення будь-якої теми передбачає використання не лише матеріалів лекції, прочитаної викладачем, проте й самостійного дослідження як наукових концепцій, які існують, так і першоджерел. Під час засвоєння навчального матеріалу, студенти повинні вміти користуватися інформацією, що міститься не лише на традиційних паперових носіях, проте й на електронних. Використання мережі Інтернет дозволяється, проте як допоміжного, а не основного інструменту, а також за умови дотримання

авторських прав. У письмових роботах (реферати, доповіді, рецензії, презентації) необхідно вказувати електронну адресу використаного матеріалу.

14. Рекомендована література

Базова

1. Артемова Л.В. Історія педагогіки України: Підручник. – К.: Либідь, 2006.
2. Багацький В.В., Кормич Л.І. Культурологія: історія і теорія світової культури ХХ століття: Навч. посібник. – К.: Кондор, 2004.–304 с.
3. Василенко Н.В. Компетентнісний підхід в освіті: реалізація теорії та практики // Завуч. Усе для роботи. – 2017. – 21-22. – С. 36-73.
4. Виткалов В.Г., Митровка М.М. Українська культура: Навчально-методичний посібник. – Рівне: Волинські обереги, 2001.– 168 с.
5. Гаврюшенко О.А., Шейко В.М., Тишевська Л.Г. Історія культури: Навч. посіб /Наук. ред. Шейко В.М.–К.: Кондор, 2004 –763 с.
6. Гучко Г. І. Феномен шістдесятництва як вияв української ідентичності [Електронний ресурс] / Г. І. Гучко // Вісник Львівського університету. Сер. : Філософські науки. – 2013. – Вип. 16. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/jpdf/Vlnu_philos_2013_16_22.pdf.
7. Дарморіз О. Феномен шістдесятників у контексті проблеми формування культурної еліти в Україні [Електронний ресурс] / О. Дарморіз, Р. Мокрик // Українознавчий альманах. – 2013. – Вип. 14. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Ukralm_2013_14_21.pdf.
8. Інклюзія в новій українській школі // Педагогічна газета. – 2017. - № 6. – С. 3.
9. Історія світової культури. Культурні регіони. Навчальний посібник/ Керівник авторського колективу Л.Т.Левчук.– К.: Либідь, 2000.–520 с.
10. Історія української архітектури /Ред. В.І. Тимофієнко.–К.: Техніка, 2003.– 472 с.
11. Історія української культури. Курс лекцій / Під загальною редакцією доктора історичних наук С.О. Костилюєвої. – К.: НТУУ «КПІ», 2010. – С.7-27.

12. Історія української культури. У 5 томах. – Т. 1: Історія культури давнього населення України / Б. Є. Патон (голов. ред.), В. М. Даниленко (ред.). – К.: Наук. думка, 2001. – 1136 с.
13. Історія української культури: У п'яти томах. – Т. 2: Українська культура XIII - першої половини XVII століть / Б. Є. Патон (голов. ред.), В. М. Даниленко (ред.). – К.: Наук. думка, 2001. – 848 с.
14. Історія української культури: У п'яти томах. – Т. 3: Українська культура другої половини XVII-XVIII століть / Б. Є. Патон (голов. ред.), В. А. Смолій (ред.) – К.: Наук. думка, 2003. – 1246 с.
15. Історія української культури: у 5-ти т. / Б. Є. Патон (голов. ред.), В. М. Даниленко (ред.). – К.: Наук. думка, 2008. – 1007 с.
16. Історія української літератури ХХ ст. У 2-х кн.. Кн. 1. Перша пол. ХХ ст.: Підр. для студ. гуманітарних спец. вищ. закл. освіти/За ред. В.Г.Дончика.- К.: Либідь, 1998.–464 с.; Кн. 2. Друга половина ХХ ст.–К., Либідь.1998.– 456 с.
17. Історія української літератури. ХХ століття. У 2 кн. Кн.1.: 1910–1930-ті роки: Навч. посібник/За ред. В.Г.Дончика.-К.: Либідь, 1993– 784 с.
18. Історія української та зарубіжної культури: Навчальний посібник /За ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. –К.: Знання, 2002.–356 с.
19. Калошин В.Ф. Роздуми про кращу освіту / В.Ф. Калошин. – 2017. – 144 с.
20. Кравець В.П. Історія класичної та зарубіжної педагогіки та шкільництва. Тернопіль, 1994.
21. Культурологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів. / Кол. Авторів; за ред. А.Є.Конверського. – Х.: Фоліо, 2013. – 863 с.
22. Левківський М.В., Микитюк О.М. Історія педагогіки: Навч. посібник / за ред. М.В. Левківського. – Харків: ОВС, 2002. – 240 с.
23. Левчук Л.Т. Історія світової культури. Підручник / Л.Т. Левчук. – К.: ЦНЛ, 2017. – 400 с.
24. Лузан П.Г. Історія педагогіки та освіти в Україні : навчальний посібник. – К.: НАУ, 2006. – 302 с.

25. Народна педагогіка і світовий досвід: Уклад. А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. – К.: Знання – Прес, 2003. – 134 с.
26. Павленко С.Ф. Джерела з історії культури України: Навч. посібник. Ч. 1. / С. Ф. Павленко, М. Г. Щербак, Ю. М. Сорока, Ю. В. Булгаков. – К.: Логос, 2017. – 147 с.
27. Перегуда Є.В. Історія української культури: навчальний посібник / Є.В. Перегуда, В.Ф. Панібудьласка, А.В. Тороп, В.П. Макогон, П.О. Дьомкін, В.Ф. Деревінський, С.В. Савойська, С.В. Стеценко, В.В. Бабич, Т.В. Шевельова, П.П. Оксюковський. – К.: КНУБА, 2010. – 149 с.
28. Передерій І.Г. Історія української культури: навч. посіб. для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання / І.Г. Передерій, О.В. Тєвікова, А.В. Нарядько; за ред. І.Г. Передерій. – Полтава: ПолтНТУ, 2015. – 274 с.
29. Подольська Є.А., Лихвар В.Д., Іванова К.А. Культурологія. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 288 с.
30. Полікарпов В.С. Лекції з історії світової культури. Навчальний посібник. – К.: Знання, 2000. – 360 с.
31. Попович М. Нарис історії культури України. – К.: Артєк, 1998. – 728 с.
32. Русова С. Нова школа. – К., 1917.
33. Салига Н. Історія дошкільної педагогіки : [навчально-методичний посібник до курсу]. – Івано-Франківськ : НАІР, 2014. – 120 с.
34. Сірополко С. Історія освіти в Україні. — К.: Наукова думка, 2001. — 912 с.
35. Скільський Д.М. Історія української педагогіки. Ілюстрований навч. посібник. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2012. — 340 с.
36. Українська культура: історія і сучасність: Навч. посібник/За ред. Черепанової С.О. – Львів: Світ, 1994. – 456 с.
37. Українська та зарубіжна культура. Навчальний посібник/За ред. М.М. Заковича та ін. – К. : Знання, 2000. – 622 с.
38. Федоренко Д.І. Школа і освіта Запорізької Січі. – Кривий Ріг, 1990.
39. Хоменко В.Я. Українська і світова культура: Підручник. – К.: Україна, 2003. – 336 с.

Додаткова

1. Білоус Л. В. Ідеї національного відродження в русі українських шістдесятників [Електронний ресурс] / Л. В. Білоус // Прикарпатський вісник НТШ. Сер. : Думка. – 2012. – № 3. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Pvntsh_2012_3_3.pdf.
2. Гарсія Канкліні Н. Уявлена глобалізація. – Львів: ВидаництвоАнетти Антоненко; К.: Ніка-Центр, 2016. – 256с.
3. Гудзенко О. П. Проблема національної ідентичності у творчості письменників розстріляного відродження [Електронний ресурс] / О. П. Гудзенко // Літературознавчі студії. – 2014. – Вип. 42 (1). – Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Lits_2014_42\(1\)_37.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Lits_2014_42(1)_37.pdf).
4. Дзюба І.М. Інтернаціоналізм чи русифікація? — К.: Вид. дім «КиєвоМогилянська акад.», 2005. — 336 с.
5. Історія української культури: термінологічний словник / Уклад. С.О.Костишева. – К.: НТУУ «КПІ», 2010. – 60 с.
6. Історія українського мистецтва в 6 томах. – К.: УРЕ, 1965–1967.
7. Історія української культури: у 5 томах. – К.: Наукова думка, 2001–Т.1.– 1134 с., Т.2– 847 с., Т.3, 2003–1245 с.
8. Зарубіжні українці. Етнографічний довідник.–К.: Україна.– 1991.–256 с.
9. Копієвська О.Р. Трансформаційні процеси в культурі сучасної України : моногр. / О.Р. Копієвська. – К.: НАКККіМ, 2014. – 296 с.
10. Корінний М.М. Короткий термінологічний словник з української та зарубіжної культури. – К.: Україна, 2000.–184 с.
11. Кучменко Е.М. Культурологія. Історія світової культури. Навч. Посіб.- К.: ПІК ДСЗУ, -2012 р.-464 с.
12. Митці України. Енциклопедичний довідник. – К.: ІСБН, 1992.–847 с.
13. Огієнко Іван. Українська культура: коротка історія культурного життя українського народу. – К. : Фірма „Довіра”, 1992.–218 с.
14. Сбруєва А.А. Тенденції реформування середньої освіти розвинених англійських країн у контексті глобалізації (90-та рр. ХХ ст. – початок

XXI ст.): Монографія. – Суми: ВАТ «Сумськаобласнадрукарня»; «Козацький вал», 2004. – 500 с.

15. Стельмахович М. Народна педагогіка. — К.: Рад.школа, 1985. — 312 с.

16. Сухомлинський В. О. Серце віддаю дітям. – К. : Акта, 2012. – 537с.

17. Українська педагогіка в персоналіях: У 2 кн. — Кн.2: Навч. посібник / За ред. О.В. Сухомлинської — К.: Либідь, 2005. — 552 с.

18. Художня культура світу: Європейський культурний регіон. Навчальний посібник. – К. : Вища школа, 2001.–191 с.

19. Ягупов В.В. Педагогіка: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2003. – 560 с.

15. Інформаційні ресурси (сайти)

1. <http://elib.nplu.org/object.html?id=124>.
2. <http://litopys.org.ua/krypcult>
3. <http://www.culturalstudies.in.ua>
4. <http://Uk.wikipedia>
5. <http://www.art.kiev.ua/>
6. <http://history.franko.lviv.ua>
7. <http://ukrknyga.at>.
8. <http://litopys.org.ua>
9. <http://www.history.org.ua>
10. <http://www.pamjatky.org.ua>
11. <http://www.etnolog.org.ua>
12. <http://www.info-library.com.ua/books-book-69.html>

Викладач _____ Р. Б. Голод